

HU

HU

HU

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 11.3.2008
COM(2008) 143 végleges

2006/0145 (COD)

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK

az EK-Szerződés 251. cikke (2) bekezdésének második albekezdése alapján

a Tanácsnak

**az élelmiszer-adalékanyagokról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet
elfogadására vonatkozó közös álláspontjáról**

(előterjesztő: a Bizottság)

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK

az EK-Szerződés 251. cikke (2) bekezdésének második albekezdése alapján

a Tanácsnak

**az élelmiszer-adalékanyagokról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet
elfogadására vonatkozó közös álláspontjáról**

1. ELŐZMÉNYEK

A javaslatnak az Európai Parlamenthez, illetve a Tanácshoz történő továbbításának időpontja (COM(2006)428 végleges – 2006/0145 COD dokumentum):	2006. július 28.
Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményének kelte:	2007. április 25.
Az Európai Parlament véleményének kelte (első olvasat):	2007. július 10.
A módosított javaslat továbbításának időpontja:	2007. október 24.
A politikai megállapodás időpontja:	2007. december 17.
A közös álláspont elfogadásának időpontja:	2008. március 10.

2. A BIZOTTSÁG JAVASLATÁNAK CÉLJA

Az élelmiszer-biztonságról szóló fehér könyvben (COM(1999)719 végleges) a Bizottság bejelentette, hogy aktualizálja és egyszerűsíti a hatályos jogszabályokat az élelmiszer-adalékanyagok tekintetében (a fehér könyv 11. intézkedése). E javaslat célkitűzései a következők:

- az élelmiszer-adalékanyagokra vonatkozó jogszabályok egyszerűsítése az elvek, eljárások és jóváhagyások egységes eszközének létrehozásával,
- a Bizottság felruházása végrehajtási hatáskörrel az engedélyezett élelmiszer-adalékanyagok közösségi listájának napra készen tartásához,
- konzultáció az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatósággal (a továbbiakban: EFSA) az élelmiszer-adalékanyagok biztonságosságának értékeléséről,
- a meglévő élelmiszer-adalékanyagok újraértékelési programjának létrehozása,
- az olyan adalékanyagok engedélyezésének kötelezővé tétele, amelyek a géntechnológiával módosított élelmiszerekről és takarmányokról szóló, 2003. szeptember 22-i 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti

géntechnológiával módosított szervezetből állnak, azt tartalmazzák, vagy abból készültek.

3. ÉSZREVÉTELEK A KÖZÖS ÁLLÁSPONTHOZ

3.1. Általános megjegyzés

A Bizottság támogatja a Tanács által 2008. március 10-én elfogadott közös álláspontot. Az álláspont összhangban van a Bizottság eredeti javaslatában foglalt célokkal és felfogással, és tükrözi több, az Európai Parlament által javasolt módosítás alapelveit.

3.2. Az Európai Parlament első olvasatában javasolt és a Bizottság által elfogadott, valamint a közös állásponttal összhangban lévő módosítások

A közös álláspont tükrözi a Bizottság által teljesen, részben, elvben vagy szövegváltoztatás céljából elfogadott 39 módosítás többségének szellemét.

Az élelmiszer-adalékanyagok engedélyezésének kritériumaival kapcsolatosan, valamint különös tekintettel arra, hogy mi értendő a fogyasztó félrevezetése alatt, a közös álláspont olyan változtatásokat foglal magában, amelyek figyelembe veszik az Európai Parlament (a továbbiakban: EP) 3. és 30. módosításának néhány szempontját.

A közös álláspont továbbá magában foglal olyan módosításokat (a (7) preambulumbekkezdésben, illetve az 1. és a 6. cikkben), amelyek azt mérlegelik, hogy bár az élelmiszer-adalékanyagok engedélyezésének általános feltételei között nem szerepel a környezeti hatás, az természetesen indokolt tényező, amelyet figyelembe kell venni. Amennyiben például káros környezeti hatásokat állapítanak meg, akkor azok figyelembe vehetők az engedélyezés vagy a használati feltételek felülvizsgálata során. Ezek a változtatások az általános élelmiszerjogban szereplő alapelvekhez kapcsolódó hivatkozásokat is tartalmazzák, mint például az élelmiszerekben használt élelmiszer-adalékanyagokra vonatkozó szabályok biztosítják a belső piac hatékony működését, az emberi egészség magas szintű védelmét és a fogyasztók érdekeinek védelmét, beleértve az élelmiszerkereskedelem tisztességes gyakorlatának érvényesítését, figyelembe véve a környezet védelmét is. Ezek a változtatások az EP 1., 7. és 25. módosításában szereplő környezetvédelmi szempontokat tükrözik. A közös álláspont a feltehetően allergén élelmiszer-adalékanyagok használatára vonatkozó (7) preambulumbekkezdést szintén módosította; ez a változtatás valamely mértékben tükrözi az EP 1. módosításában szereplő elvet.

A Tanács javasolta a javaslat oly módon történő módosítását, hogy a *quantum satis* fogalom meghatározás szerepeljen a 3. cikkben, és ebből következően megváltoztatta a 11. cikket is. Az EP hasonló változtatásokat javasolt a 21. és 36. módosításban. A Bizottság elfogadhatja ezeket a javaslatokat, amennyiben megfelelnek a Bizottság módosított javaslatának 3. és 12. cikke szerinti nyelvi változtatásoknak.

A közös álláspont új 5. cikke pontosítja, hogy élelmiszer-adalékanyag vagy élelmiszer-adalékanyagot tartalmazó élelmiszer nem hozható forgalomba, amennyiben az nem felel meg a rendeletnek. Ezt a pontosítást az EP is kérte a 9. és 22. módosításban.

Tekintettel a javasolt rendelet és a géntechnológiával módosított élelmiszerekről és takarmányokról szóló 1829/2003/EK rendelet közötti kölcsönhatásra az EP a 4., 38. és 63. módosításban pontosította, hogy e két rendelet alapján történő értékelési és engedélyezési eljárás párhuzamosan történhet. Ezt a lényeges elvet a közös álláspont is tükrözi.

A (20) és (21) preambulumbekzdés és több cikk módosításra került a közös álláspontban az ellenörzéssel történő szabályozási bizottság bevezetése, valamint a javasolt rendeletnek a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló 1999/468/EK határozat módosításáról szóló 2006/512/EK tanácsi határozattal történő általános összehangolása érdekében. Ezek a rendelkezések összhangban vannak az EP e tárgyban tett 64rev, 47., 48., 67rev, 79., 68rev, 80., 51. és 69rev módosításaival; azzal a különbséggel, hogy a közös álláspont bizonyos esetekben az időszakok lerövidítésének lehetőségét is magában foglalja. Ezt a szempontot nem tükrözte a Bizottság módosított javaslata.

A közös álláspont 28. cikke tartalmaz egy olyan rendelkezést, amely pontosítani kívánja, hogy az élelmiszer-adalékanyagok jelenlegi engedélyeinek az új mellékletbe történő átkerülése alatt a már nem szükséges élelmiszer-adalékanyagokat, illetve felhasználásukat nem kell átvezetni az új mellékletbe. Ez az EP 55. módosításának elvét tükrözi. A közös álláspont hasonlóképpen tükrözi a 28. cikkben bevezetett szükséges változtatást is, amely annak a határozatnak az eredményeként jött létre, amely arról rendelkezett, hogy az aromaanyagokban található adalékanyagok ne a rendelet II., hanem a III. mellékletébe kerüljenek be. Az EP is ezt az elvet javasolja az 58. és 59. módosításban.

3.3. Az Európai Parlament első olvasatában javasolt és a Bizottság által elfogadott, de a közös álláspontba be nem épített módosítások

Az EP 28. módosítása azt javasolta, hogy az élelmiszer-adalékanyagok jóváhagyásakor hivatkozni kelljen egyrészt az engedélyezéshez szükséges kritériumok mérlegelésére, másrészt pedig a határozat okára. Módosított javaslatában a Bizottság elfogadta a módosítás elvét, amelynek lényege, hogy valamely élelmiszer-adalékanyag engedélyezéséről hozott határozatban minden esetben meg kell indokolni a döntés okát, és ebből következően egy új (8) preambulumbekzdést illesztett be a módosított javaslatba.

3.4. A Tanács által bevezetett és a Bizottság által elfogadott új rendelkezések

Mint bármely más élelmiszer-adalékanyag esetében, az asztali édesítőszerekben található édesítőszerket engedélyezésük előtt szintén biztonsági értékelésnek kell alávetni. Az élelmiszercímkéken feltüntetett fogyasztói tájékoztatásnak világosnak és könnyen érthetőnek kell lennie. Amennyiben bizonyítékok vannak arra, hogy egyes fogyasztói csoportok túllépik a megengedhető napi bevitel mértékét azáltal, hogy asztali édesítőszer használják, akkor helyi szintű, nem jogalkotási módszerek alkalmazhatók a fogyasztók megfelelő tájékoztatása érdekében. Megjegyzendő, hogy némely gyártó már a címkén kívüli tájékoztatási módszereket is alkalmaz. A közös álláspontba bekerült módosítás ((18) preambulumbekzdés és 22. cikk) – amely a gyártókat arra kötelezné, hogy adjanak meg minden rendelkezésre álló, szükséges információt bármely, arra alkalmas eszközzel –, hasznos információkkal látná el

mind a fogyasztókat, mind pedig a tagállamokat, amelyek szükség esetén fogyasztói felvilágosítási kampányokkal segíthetnék a megfelelő tájékoztatást.

A Tanács visszavonta azt az előírást, hogy az élelmiszer-adalékanyagoknak **mindenkor** meg kelljen felelniük a különleges tisztasági követelményeknek (a továbbiakban: specifikációk), csupán megállapította, hogy meg kell felelniük ezeknek a specifikációknak. Ez a változtatás egyrészt biztosítja, hogy az élelmiszer-adalékanyagok megfeleljenek a szennyezőanyag-tartalomra vonatkozó követelményeknek, másrészt pedig pontosítja, hogy az adalékanyagoknak, amelyeket vagy egymással vagy oldatokba kevernek, ne kelljen mindenkor megfelelniük más minőségi kritériumoknak, mint pl. nedvességtartalom vagy savasság. Eredetileg az EP is hasonló módosítást javasolt, azonban ez az első olvasat alkalmával lezajlott szavazáskor nem nyert támogatást.

A közös álláspontba egy új (16) preambulumbekkezdés is bekerült a 17. cikkben említett átvitel elvének részletesebb leírása érdekében.

A végső fogyasztónak történő értékesítésre vagy az üzleti értékesítésre szánt élelmiszer-adalékanyagok címkézését illetően az EP az élelmiszer-ipari enzimekre vonatkozó javaslatban, első olvasatban számos módosítást fogadott el a címkézési rendelkezések egyszerűsítése érdekében. A közös álláspont hasonló egyszerűsítést foglalt magában. Eltekintve a felépítésben és a szövegezésben mutatkozó különbségektől, az élelmiszer-adalékanyagok címkézésére vonatkozó követelmények túlnyomórészt összhangban vannak az EP által javasolt, enzimekre vonatkozó követelményekkel. A közös álláspont továbbá tartalmaz olyan hasonló rendelkezéseket, mint amilyeneket az EP is javasolt a minőségmegőrzési/eltarthatósági idő lejártára és bizonyos – az élelmiszer-adalékanyagoknak ömlesztett áruként, például tartálykocsiban történő szállítását érintő – eltérésekre vonatkozó 42. és 44. módosításban. A közös álláspont ezen túlmenően tovább egyszerűsíti a végső fogyasztónak történő értékesítésre szánt élelmiszer-adalékanyagokra vonatkozó címkézési rendelkezéseket is, amelyek élelmiszernek számítanak, és ennél fogva az élelmiszerek címkézésére, kiserelésére és reklámozására vonatkozó 2000/13/EK irányelv címkézési rendelkezései vonatkoznak rájuk. Az Bizottság módosított javaslata átvette az EP módosításainak főbb gondolatait, és tükrözi a Tanács közös álláspontjában jóváhagyott címkézési rendelkezéseket.

Közös álláspontjában a Tanács néhány kiigazítást tett a (13) preambulumbekkezdéshez és a 24. cikkhez annak pontosítása érdekében, hogy egy új nanomennyiségű élelmiszer-adalékanyagot jelentősen eltérő gyártási módszernek lehetne tekinteni, ennél fogva új biztonsági értékelést tenne szükségessé. Az EP 35. módosítása továbbá azt is javasolta, hogy külön határértékeket vezessenek be a nanomennyiségű élelmiszer-adalékanyagokra. A Bizottság véleménye szerint az EP módosítására nem volt szükség, mivel konkrét korlátozásokat eddig is elő lehetett írni a feltételek szerint, amennyiben azok a biztonsági értékelés alapján szükségesnek bizonyulnak. A Bizottság azonban egyetért a közös álláspontban javasolt módosítások szellemével. Jobb lenne azonban, ha ezt az elvet egy külön cikkbe foglalnák bele, mint ahogyan azt a Bizottság módosított javaslatának 11. cikke tartalmazza.

Az alatt az idő alatt, amíg a jelenlegi élelmiszeradalékanyag-engedélyeket felülvizsgálják és átvezetik az új mellékletbe, előfordulhat, hogy az új

adalékanyagokra vagy az élelmiszer-adalékanyagok új használatára vonatkozó, folyamatban lévő kérelmek feldolgozását felfüggesztik. Ez gátolná az innovációt, és az élelmiszeriparra nézve is hátrányos következményekkel járna. Ezért a Tanács azt a módosítást javasolta, hogy az átmeneti időszak alatt lehetőség legyen a jelenleg érvényben lévő irányelvek komitológiai eljárással történő megváltoztatására; így azokat az élelmiszer-adalékanyagokat, melyek engedélyezési eljárása folyamatban van, és amelyeket az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság már pozitívan véleményezett, engedélyezni lehet. A közös álláspont ezért egy új 29. cikket, és ebből következően a 33. cikkben megfelelő változtatásokat vezet be.

A közös álláspont magában foglal egy olyan módosítást, amely tisztázni kívánja, hogy mit jelent az, hogy a „cukor helyettesítése révén növeli az eltarthatóságot” (7. cikk b) pont), ami által e fogalom érthetőbbé válik. Ezzel szemben az EP azt javasolta, hogy töröljék ezt a szövegrészt (73. módosítás). A Bizottság elfogadhatja a közös álláspontban javasolt új szövegezést. A közös álláspont további, a színezékekre vonatkozó speciális feltételeket (8. cikk, b) pont) érintő pontosítást is magában foglal abban az értelemben, hogy azok olyan ízek azonosítására szolgálnak, amelyek rendszerint bizonyos élelmiszerekhez kötődnek.

A Bizottság javaslatában eredetileg az állt, hogy az élelmiszer-adalékanyagok mennyiségét általános szabályként a fogyasztásra kész élelmiszerekre vonatkoztassák, mivel ez az expozícióra vonatkozó számítások szempontjából fontos lehetne. A Tanács azonban úgy véli, hogy a végrehajtás megkönnyítése érdekében jobb volna, ha a forgalomba hozott élelmiszerre vonatkozóan állapítanak meg a mennyiségeket, noha a közös álláspont az egyértelműség kedvéért egy olyan módosítást tartalmaz, amely kimondja, hogy az eredeti állapotukba visszaállítandó vagy hígítandó élelmiszerek esetében a mennyiséget az eredeti állapotba visszaállított vagy hígított élelmiszerre állapítsák meg. Az EP 37. módosítása egy, a hígított állapotra való hivatkozást is tartalmaz. A Tanács által javasolt kiegészítő pontosítással együtt a Bizottság elfogadhatja, hogy a változtatás után a mennyiségeket a „forgalomba hozott” élelmiszerekre vonatkoztassák.

A közös álláspont úgy módosította a 18. cikket, hogy az valamennyi, értelmezéssel kapcsolatos döntést – beleértve az eredetileg a 2. cikkben található is – tartalmazza azzal kapcsolatosan, hogy egy bizonyos anyag megfelel-e az élelmiszer-adalékanyag fogalommeghatározásnak. A 18. cikkben megfogalmazott rendelkezések alkalmazása az alapjogszabályban előírt szabályok alkalmazását jelenti (pl. az élelmiszer-adalékanyag fogalommeghatározása). Ezért nem vonatkozik rá az új, ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárás, és ezt a közös álláspont is tükrözi. Az EP 12., 40. és 47. módosítása ilyen döntések esetében az ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárást javasolja.

A közös álláspont 29. cikke magában foglal egy olyan új rendelkezést, amely figyelembe veszi azt a címkézésre vonatkozó rendelkezések megváltoztatásának következtében előállt igényt, mely szerint az olyan termékek számára, amelyek már nem felelnek meg az új szabályoknak, átmeneti időszakot biztosítsanak. A Bizottság módosított javaslata is hasonló rendelkezést tartalmaz 32. cikkében, amely alkalmasabb helynek tűnik e rendelkezés számára.

4. KÖVETKEZTETÉS

A Bizottság azon a véleményen van, hogy a közös álláspont teljes mértékben megőrzi a Bizottság eredeti javaslatának kulcsfontosságú elemeit és az Európai Parlament első olvasatban tett számos módosításának szellemét.

A Bizottság ezért egyetért a Tanács által egyhangúlag elfogadott közös állásponttal.